OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Liiketoiminnan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen osaamisalojen ja tutkinnon osien yhteiskatselmus ja –kommentointitilaisuus

11.9.2026

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Ammatillisen koulutuksen ajankohtaista

Ajankohtaista

- **Uudistettavat tutkinnon perusteet** -sivulla tieto lausunnoilla olevista ja voimaan astuvista tutkinnon perusteista.
- **OSTU-määräyksen muuttaminen ja OSTU-oppaan päivitys**: Osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen mitoituksen periaatteet ja arvosanojen muuntaminen ammatillisessa koulutuksessa -määräyksen muutos tuli voimaan 1.8.2026.
- **Koulutuspulssin 8/2026 teemana oppimistulokset.** Tutustu tietokoosteeseen.
- **Kasvatuksen ja koulutuksen tukimateriaalit vaaratiedotteiden varalle julkaistu.** Tutustu materiaaliin.
- **OPH on julkaissut tekoälysuositusten käyttöönoton tueksi videoita**, joita koulutuksen järjestäjät ja henkilöstö voivat hyödyntää. Tutustu videoihin.

Uusi raportointi antaa syvempää tietoa ammatillisen koulutuksen opiskelija- ja työelämäpalautteista

- Opetushallitus on julkaissut uuden raportointimallin ammatillisen koulutuksen valtakunnallisen opiskelija- ja työelämäpalautteen laadulliseen tarkasteluun.
- Power BI –raportit ja laadullinen analyysi on saatavilla suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.
- Ks. lisää.

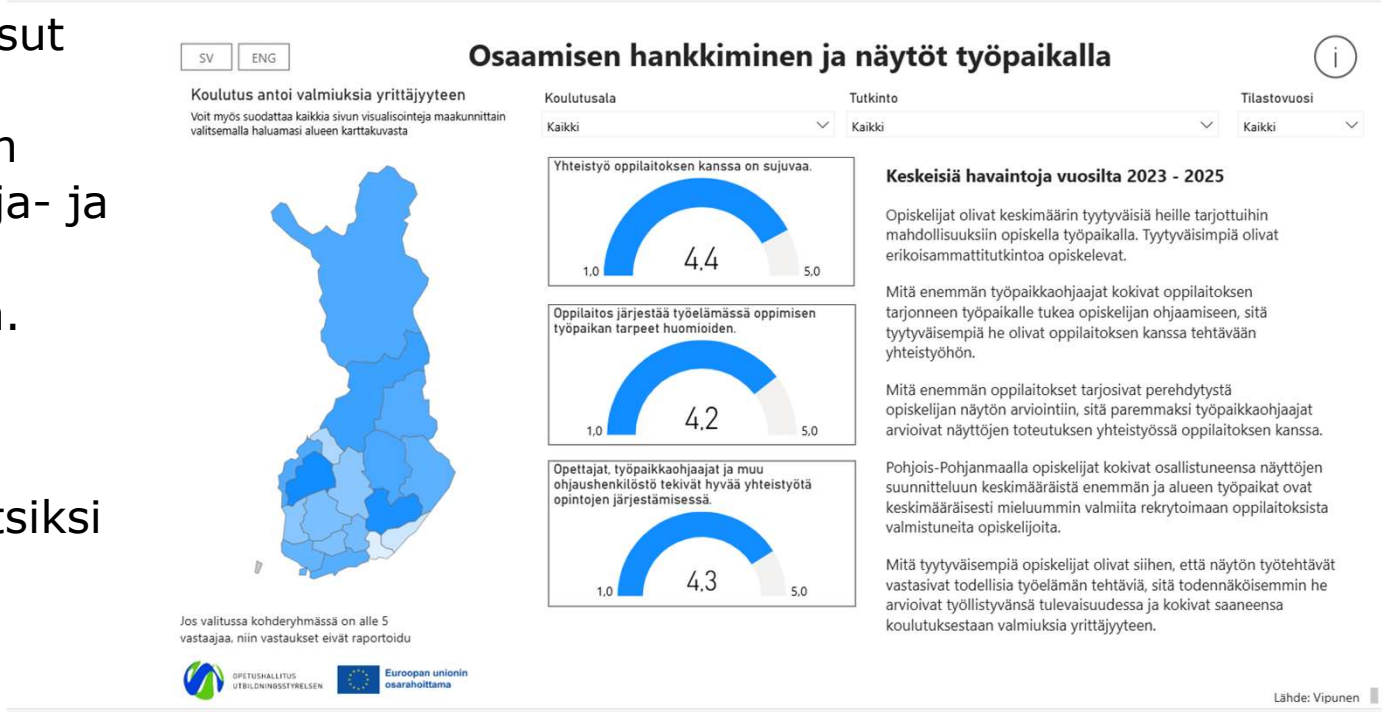

Uusi julkaisu:

Ks. OPH 6/2026:

Katsaus ammatillisen koulutuksen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tilanteeseen

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Euroopan unionin osarahoittama

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskatsaus 1

- Tarkoitus palvella koulutuksen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämis- ja kehittämistyötä.

Sisällys (Tiivistetty näkymä)

TIIVISTELMÄ 4

1. JOHDANTO 8

2. VIRANOMAISTEITSE ESIIN TULLEITA TAPAUKSIA 11

3. KOULUTUKSEN JÄRJESTÄMINEN JA TUKI OPINTOIHIN 15

4. SIIRTYMÄT AMMATILLISEEN KOULUTUKSEEN 25

5. KOULUTUSPOLKUJEN ERIYTYMINEN JA TIETOPOHJA SEN SEURAAMISEKSI 30

6. TUTKINNON PERUSTEIDEN LAADINTA JA SISÄLLÖT 46

6.1 Sukupuoli, sukupuoli-identiteetti ja seksuaalinen suuntautuminen sekä perhesuhteet tutkinnon perusteissa 48

6.2 Vamma ja terveydentila tutkinnon perusteissa 49

6.3 Ikä tutkinnon perusteissa 51

6.4 Uskonto ja vakaumus tutkinnon perusteissa 51

6.5 Alkuperä, kansalaisuus ja kieli tutkinnon perusteissa 52

7. YHTEENVETO JA JATKOPOHDINTOJA 55

Tulevia tilaisuuksia

Ajankohtaisia tilaisuuksia

Seuraa myös oph.fi/tapahtumat

- **Henkilökohtaistamisen laatu ammatillisessa koulutuksessa** *11.9. klo 09 – 11*
- **Ammatilliset tutkinnot ja osaamiskokonaisuudet – rakenteet, kehittäminen ja tulevaisuus** *16.9.*
- **YTO-kahvit** *23.9. klo 08.30 – 10*
- **Ohjauksen päivät 2026** *29. – 30.9. Clarion Hotel Helsinki. Maksullinen.*
- **Kuulemistilaisuus ammatillisen koulutuksen todistusohjeen päivittämiseksi** *1.10. klo 14 – 15.30*
- **Osaamisen osoittaminen ja arviointi YTOissa** *8.10. klo 14 – 15.30*

Ammatilliset tutkinnot ja osaamiskokonaisuudet – rakenteet, kehittäminen ja tulevaisuus

Aika ja paikka: 16.9.2026 8-16, Helsinki, Paasitorni, Siltasaari-Sali

Tavoite: Käydä keskustelua tutkinnon perusteiden ja tutkintorakenteen kehittämistarpeista ja yhteistyötavoista. Keskustelussa on myös OKM:n jatkuvan oppimisen työryhmän ehdotukset. Keskustelussa ovat mm. laaja-alaiset perustutkinnot ja osaamiskokonaisuuksien rakentaminen.

Kohderyhmä: Tilaisuus on suunnattu ammatillisen koulutuksen järjestäjille, työelämätahoille ja muille sidosryhmille. Toivomme tilaisuuteen koulutuksen järjestäjiltä erityisesti oppilaitoksen johtoa.

Sitovat ilmoittautumiset 31.8.2026 mennessä. Tilaisuuteen mahtuu mukaan 100 henkilöä (enintään 2 henkilöä/organisaatio).

Ks. ohjelma ja ilmoittautumislinkki täältä.

EUROOPAN UNIONI

Save the date: Ammatillisen koulutuksen kv-päivät 2026

Kansainvälisyyspäivät ovat kaikille avoin tapahtuma, joka kokoaa ammatillisen koulutuksen kansainvälisyydestä kiinnostuneet, ja sen parissa työskentelevät yhteen.

Pääset kuulemaan mielenkiintoisia esityksiä, keskustelemaan kansainvälisyyden ajankohtaisia teemoja sekä luotaamaan tulevaisuuteen.

2.-3.12.2026 Tampereella (Rosendahl)

Tilaisuus on maksuton, osallistujat kustantavat omat matka- ja majoituskulut.

Tilaisuuden ilmoittautumislinkki ja alustava ohjelma julkaistaan myöhemmin.

Alakohtaisia tilaisuuksia

Seuraa myös oph.fi/tapahtumat

- **Liiketoiminnan at- ja eat:n perusteiden osaamisalojen ja tutkinnon osien yhteiskatselmus ja -kommentointitilaisuus** *11.9. klo 12 – 15.45*
- **Työpaja metsäpalveluyrittäjän osaamisen uudistamisesta metsäalan at:ssa** *14.9. klo 14 – 15.30*
- **Sosiaali- ja terveysalan erikoisammattitutkinnon toimeenpanontuki** *24.9. klo 12 – 15.30*
- **Tekstiili- ja muotialan aamukahvit** *25.9. klo 08.30 – 09.30*
- **Opetushallituksen Sote-kahvila** *30.9. klo 14 – 15.30*
- **Sosiaali- ja terveysalan pt:n työelämätoimikunnan yhteistyötapaaminen** *1.10. klo 9 – 11.30*
- **Liiketoiminnan ja yrittäjyyden kehittämispäivät** *7. – 8.10. Clarion Hotel Helsinki. Maksullinen.*
- **Keskustelutilaisuus kokonaisuudistettavien Liiketoiminnan ammattitutkinnon ja Liiketoiminnan erikoisammattitutkinnon perusteiden osaamisaloista ja tutkinnon osista** *22.10 klo 12.00*

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Osuvampaa aikuiskoulutusta Ehdotuksia jatkuvan oppimisen kehittämiseksi ammatillisessa koulutuksessa

Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja: 2026:28

Työryhmä ja toimeksianto

- OKM asetti työryhmän ajalle 1.1.2025–31.1.2026. Tammikuussa 2026 työryhmän toimikautta jatkettiin 31.3.2026 asti. Mukana työryhmässä olivat keskeiset sidosryhmät.
- Työryhmän tehtävänä oli valmistella esitykset
  - Tutkintoa lyhyempien koulutusten tarjonnan lisäämisestä ammatillisten tutkintojen kehittämistyöryhmän (TUTKE 4) vuonna 2023 tekemien esitysten mukaisesti sekä tutkintorakenteen tarkoituksenmukaisuuden arviointi.
  - Yksityisen rahoituksen kasvattamiseksi sekä julkisesti rahoitetun ja markkinoilla tapahtuvan koulutuksen rajan selventämiseksi.
  - Muun ammatillisen koulutuksen sisältöjen huomioimisesta (laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017, § 8) osana jatkuvan oppimisen tarjontaa.
  - Muista mahdollisista toimista jatkuvan oppimisen tarjonnan kehittämiseksi.

Tutkinnot ja opiskelijoista

- Kolme tutkintotyyppiä:
  - Ammatillinen perustutkinto (NQF 4)
  - Ammattitutkinto (NQF 4)
  - Erikoisammattitutkinto (NQF 5)
- Tutkinnon perusteissa noin 3 450 tutkinnon osaa.
- 2/3 opiskelijoista aikuisia. Suurin ryhmä perustutkinto-opiskelijat.
- Yli 20-v. opiskelee oppilaitosmuotoisesti 54 %, oppisopimuksella 26 % ja koulutussopimuksella 19 %.

Työryhmän esitykset - lähtökohtia

- Tavoitteena on joustava, ennakoiva ja kestävä ammatillisen koulutuksen järjestelmä, joka tukee koko yhteiskunnan ja työelämän läpäisemää vihreää ja digitaalista siirtymää.
- Ammatillinen koulutus osana toisen asteen koulutusta vastaa ammattikoulutetun työvoiman tarpeeseen.
- Ammatillinen koulutus jatkossakin tarjoaa työikäiselle väestölle mahdollisuuksia ammatillisen osaamisen uudistamiseen ja itsensä kehittämiseen.

Ammatillisten tutkintojen ja koulutusten kokonaisuus

- Ammatillisen koulutuksen tutkinto- ja koulutusjärjestelmä koostuu ammatillisista tutkinnoista, työhön ja itsenäiseen elämään valmentavasta koulutuksesta ja osaamiskokonaisuuksista. Ammatillisia tutkintoja ovat ammatilliset perustutkinnot, ammattitutkinnot ja erikoisammattitutkinnot.

Kuvio 45. Ehdotus ammatillisen koulutuksen tutkinto- ja osaamisjärjestelmästä.

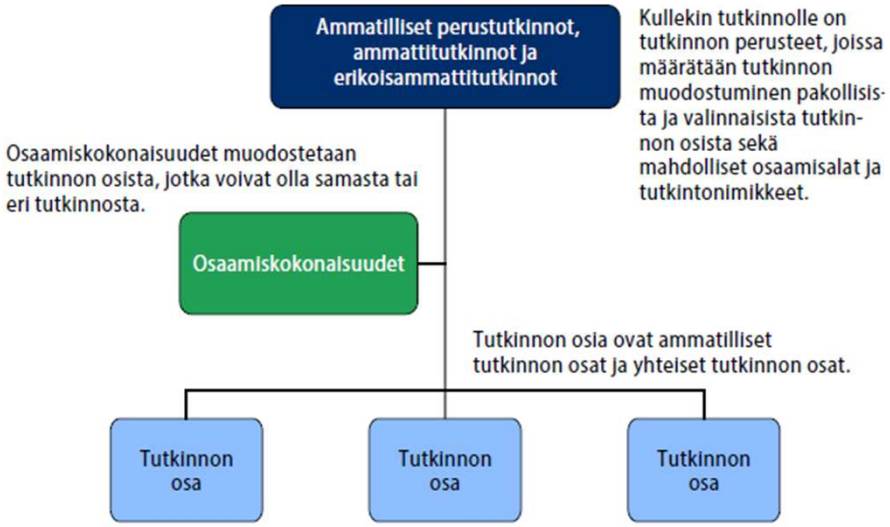

Tutkintoa lyhyempien ammatillisten koulutusten lisääminen

- Tutkinnon osista koostuvista kokonaisuuksista käytetään termiä osaamiskokonaisuus. Osaamiskokonaisuuksia lisätään ammatillisen jatkuvan oppimisen tarjonnan monipuolistamiseksi ja koulutukseen osallistumisen kynnyksen alentamiseksi.

Kuvio 46. Ehdotus osaamiskokonaisuuksista.

OSAAMISKOKONAISUUS Laajuus 15–60 osaamispistettä				
Muodostuvat ammatillisista tutkinnon osista (pt, at ja eat) ja voivat sisältää myös yhteisiä tutkinnon osia.	Koulutuksen järjestäjä laatii yhteistyössä työelämän kanssa ja vie tarjonnan Opintopolun jatkuvan oppimisen hakupalveluun.	Hakeutuminen jatkuvassa haussa. Mahdollisuus oppi- ja koulutus-sopimukseen.	Osaamis-kokonaisuuden suorittajalle todistus, jossa näkyvät osaamis-kokonaisuuden nimi ja suoritetut tutkinnon osat.	Järjestäminen valtionosuus-rahoituksella.

Resurssien käytön tehostaminen moninkertaista koulutusta vähentämällä

- Ammatillisiin perustutkintoihin johtavaa koulutusta suunnataan ensisijaisesti ensimmäistä toisen asteen tutkintoa suorittaville moninkertaisen kouluttautumisen vähentämiseksi. Toisen asteen tutkinnon jo suorittaneiden ensisijaisia osaamisen kehittämisen mahdollisuuksia ovat ammatti- ja erikoisammattitutkintojen, näiden osien ja osaamiskokonaisuuksien suorittaminen.

Ammatti- ja erikoisammattitutkintojen kehittäminen

- Selvitetään nykyisten ammatti- ja erikoisammattitutkintojen sisältöjen vastaavuus tutkintotyyppien kriteereihin ja laajuuteen.
- Kehitetään ammattitutkinnoista alan kohdennetun ammattiosaamisen tutkintoja, joilla aikuiset voivat kouluttautua uudelle alalle tai hankkia lisäosaamista alalla toimimiseen. Ammattitutkinnoissa ja perustutkinnoissa voidaan käyttää samoja tutkinnon osia.
- Vahvistetaan erikoisammattitutkintoja ammattikoulutetun työvoiman pätevöitymisen ja erikoistumisen väylänä varmistamalla tutkinnon perusteiden uudistamisessa alakohtaisia jatkumoja. Tarkastellaan erikoisammattitutkintojen tarvetta alakohtaisesti, jotta tutkinnot vastaavat ammatillisesti erikoistuneeseen osaamiseen.